

WE DO
DEMOCRACY

Københavnerne Klimaborgering

Anden sæson

Første samling d. 14. november 2024

Velkommen til Københavnernes Klimaborgerting

v. Mikkel Skovgaard (Ø),
Teknik- og Miljøudvalget.
Københavns Kommune

Klimaborgerringets tre faser

Fase 1

- Vision for det gode københavnerliv med mindre udledninger
- Guidende Principper
- Indsatser som vi er enige om – indenfor bolig, fødevarer og mobilitet

2023-24

Klimaborgertingets tre faser

Fase 1

- Vision for det gode københavnerliv med mindre udledninger
- Guidende Principper
- Indsatser som vi er enige om – indenfor bolig, fødevarer og mobilitet

2023-24

Fase 2

- Bygge videre på første års anbefalinger om fællesskab
- Motivation, muligheder og kompetencer
- Fokus på muligheder for implementering

2024-25

Klimaborgertingets tre faser

Fase 1

- Vision for det gode københavnerliv med mindre udledninger
- Guidende Principper
- Indsatser som vi er enige om – indenfor bolig, fødevarer og mobilitet

2023-24

Fase 2

- Bygge videre på første års anbefalinger om fællesskab
- Motivation, muligheder og kompetencer
- Fokus på muligheder for implementering

2024-25

Fase 3

- Kvalificere og give input til implementering
- Anbefalinger til involvering og mobilisering

2026

En positiv tilgang til adfærdsændringer

Kerneopgave

”Hvordan kan vi gennem fællesskaber opnå et nyt hverdagsliv i København, der kan nedbringe klimaaftrykket fra forbrug?”

Kerneopgave

”Hvordan kan vi gennem fællesskaber opnå et nyt hverdagsliv i København, der kan nedbringe klimaaftrykket fra forbrug?”

- Motivation, muligheder og færdigheder
- Bolig, transport og mad

Fællesskaber på vejen til det gode københavnerliv

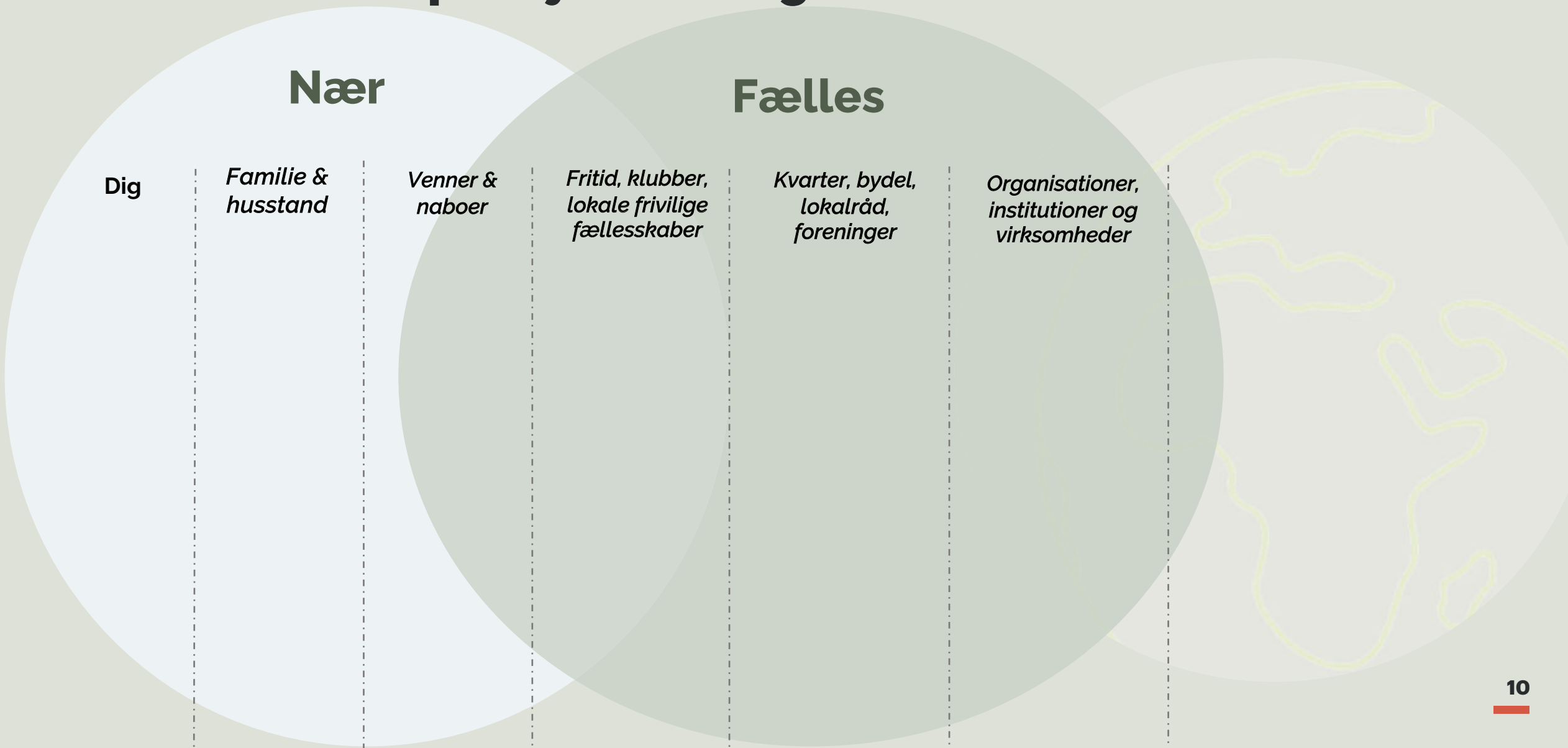
Fælles

*Fritid, klubber,
lokale frivillige
fællesskaber*

*Kvarter, bydel,
lokalråd,
foreninger*

*Organisationer,
institutioner og
virksomheder*

Fællesskaber på vejen til det gode københavnerliv

Fællesskaber på vejen til det gode københavnerliv

Nær

Dig

*Familie &
husstand*

*Venner &
naboer*

Fælles

*Fritid, klubber,
lokale frivillige
fællesskaber*

*Kvarter, bydel,
lokalråd,
foreninger*

*Organisationer,
institutioner og
virksomheder*

Fjern

Kommune

*Region, stat
og EU*

De 7 trin: Pilotprojekt om fællesskaber for et lavt klimaaftryk

Værdi-
tilbud**1**

Hvad er jeres overordnede idé, der kan være med til at inspirere, motivere til ny adfærd og ændring af hverdagspraksis i København?

Vores
byggekodser**2**

Hvad er formålet med projektet?

3

Hvordan kan projektet bidrage positivt til jeres hverdagsliv og hvad motiverer jer til at arbejde med projektet?

4

Hvad er formatet?

- Hvad skal der ske?
- Hvornår?
- Hvor?
- Hvor mange gange?
- Hvordan?

Hvordan vi
møder verden**5**

Hvem er målgruppen og hvordan giver vi dem lyst til at deltage?

6

Hvilken hjælp og understøttelse er der brug for?

7

Hvordan kan man være med og hvor kan man høre om det?

Forløb for Klimaborgertinget

Samling 4
Deliberation

11. jan.

30. jan.

4. dec

Samling 2
Projektudvikling og input

30. nov

14. nov

Onboarding af
nye medlemmer

5. nov

Lancering og
mobilisering

Samling 3
Åben samling: Byen, aktører
og Klimaambassadører

Samling 1
Viden og prioritering

Aftensmad & oplæg

Oplæg om klimastrategien og klimaborgertingets opgave

Mette Skovbjerg,
Teknik- og Miljøforvaltningen

Fokus for dette års Klimaborgerting

**Mette Skovbjerg, enhedschef
Klima og Byudvikling**

Klimaborgertingets anbefalinger #1-12

Klimaborgertingets anbefalinger #1-12

29. Marts 2024 Lancering af anbefalinger på rådhuset

Forår 2024 Forvaltningen gennemgik anbefalingerne

20. Juni 2024
BR tog stilling til de 12 anbefalinger og næste kernespørgsmål

Vinter 2024 Forvaltningen skriver Klimastrategi 2035

Forår 2025
BR sender forslag til Klimastrategi i offentlig høring

KØBENHAVNERNES KLIMABORGERTINGS ANBEFALINGER

Systemændringer og kulturelle værdier

#1 Deling i fællesskab

#2 Rammer og politik for nyt vækstparadigme #3
Håbefuldt kommunikation

Bolig

#4 Bo mindre og socialt balanceret

#5 Bæredygtigt byggeri

Transport

#6 Bilfri bydele

#7 Flere cyklister og mindre trængsel

#8 Billigere og bedre offentlig transport

#9 Længere nationale og internationale togrejser

Fødevarer

#10 Færre animalske fødevarer

#11 Flere lokale fødevarer og mindre import

#12 Klimapartnerskaber, regulering og madspild

Anbefalinger og indsatsområder

#1 Deling i fællesskab

#2 Rammer og politik for nyt vækstparadigme

#3 Håbefuldst kommunikation

#4 Bo mindre og socialt balanceret

#5 Bæredygtigt byggeri

#6 Bilfri bydele

#7 Flere cyklister og mindre trængsel

#8 Billigere og bedre offentlig transport

#9 Længere nationale og internationale togrejser

#10 Færre animalske fødevarer

#11 Flere lokale fødevarer og mindre import

#12 Klimapartnerskaber, regulering og madspild

Tværgående

Energisystem

Energiforbrug

Mobilitet

Byggeri og anlæg

Fødevarer

Rejser og oplevelser

Forbrugsprodukter

Kommunens indkøb:
Byggeri og ejendomme
Øvrige indkøb

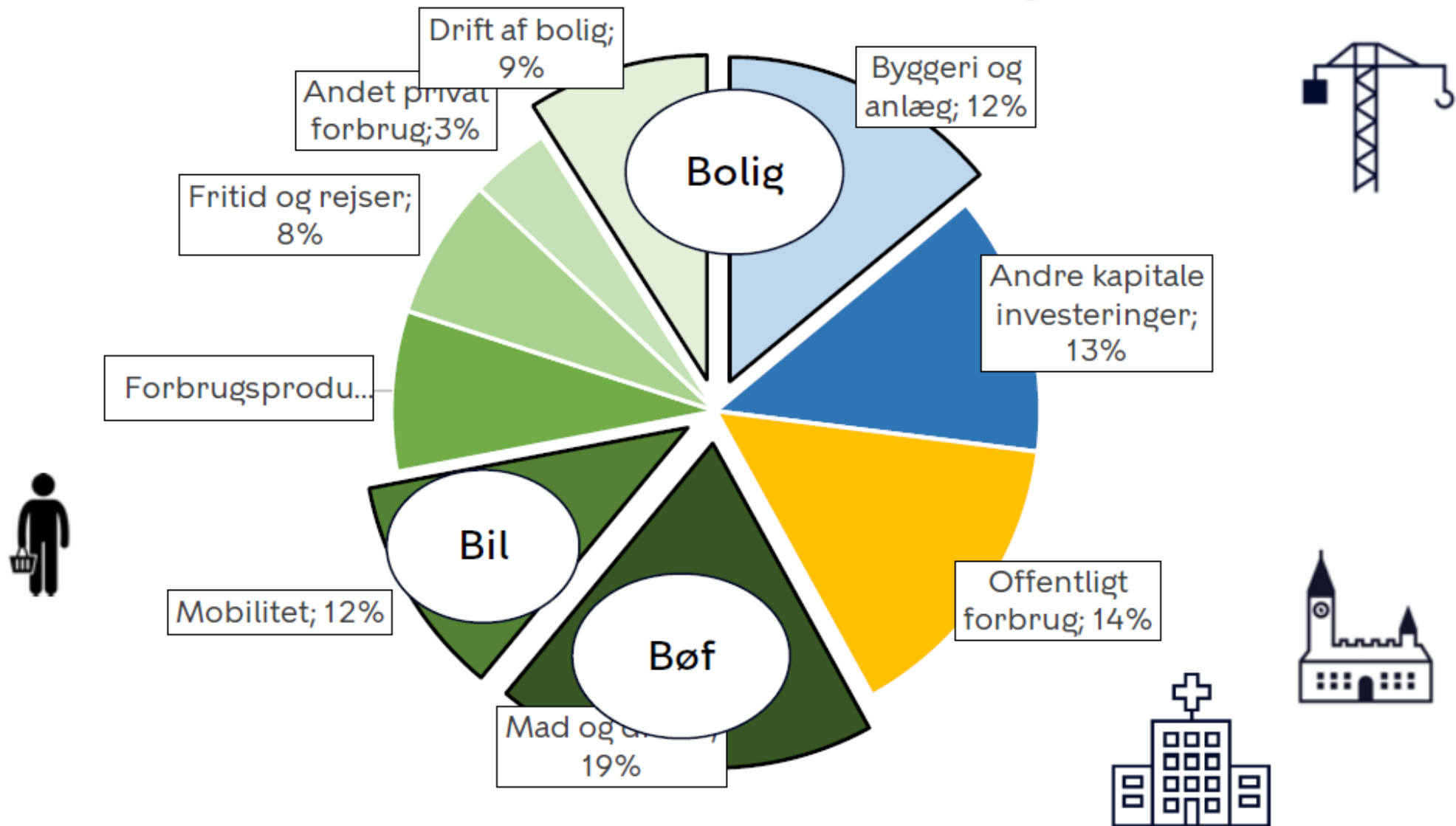
Håndaftryk
Initiativer med klimaeffekt, der ikke bidrager til det geografiske eller forbrugsbaserede mål

Anbefalinger om pilotprojekter: Fællesskab og forbrug med lavt klimaaftryk

Hvor har københavnere deres største klimaaftryk?

Københavnerne **madspild** reduceres markant?

Københavnernes indtag af **kød og mejeriprodukter** er i overensstemmelse med de officielle kostråd?

Andelen af københavnernes **ture på cykel, til fods og med kollektiv transport** stiger?

Københavnerne i stigende **grad benytter delebiler** frem for at eje **biler?**

Københavnerne i højere grad genbruger, deler og reparerer deres tøj, elektronik og møbler i stedet for at **købe nyt?**

Københavnerne i højere **grad tager på ferie med tog, bus eller el-bil?**

Københavnernes behov for **nye kvadratmeter** dækkes ved fleksibel brug og transformation af eksisterende bygninger, samt etablering af fælles arealer og faciliteter?

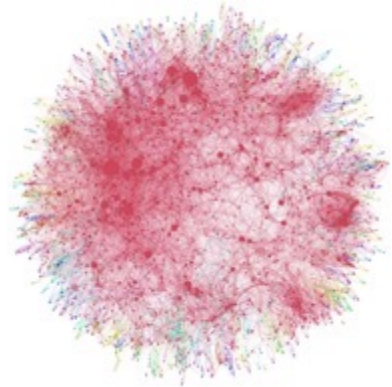
Tak for jeres opmærksomhed!

Oplæg fra medlemmer af Klimaborgertingets ekspertgruppe

Line Kryger Aagaard, Aalborg Universitet
Mads Ejsing, Københavns Universitet.

Social og kulturel forandring

1. Komplekse systemer
Uforudsigelighed; afledte effekter

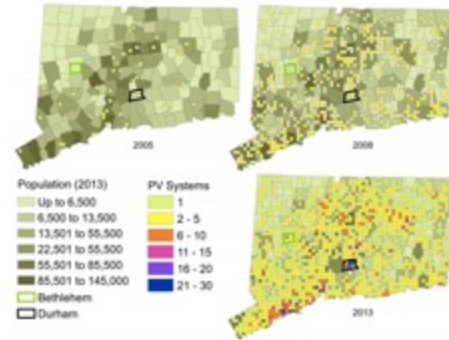
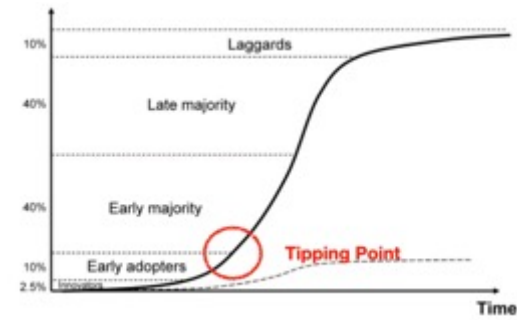

Figure 6. The spatial pattern of adoption does not simply follow the population distribution; even at early stages of adoption solar PV systems diffuse from small- and medium-sized centers.

2. Sociale fællesskaber
Nabo-effekten og meningsfuldhed

3. Tippepunkter
Ikke-lineær spredning af normer

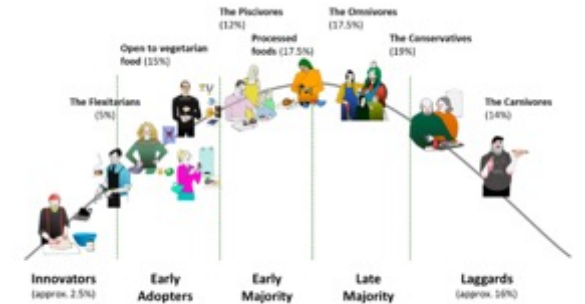

Figure 5. Positioning of consumer segments and personas along the innovation adoption curve.

4. Forfølg momentum
Brug den energi, der eksisterer

CO2 kvoter?

VS

Sufficiency – det gode liv med mindre forbrug

- ▶ “en række tiltag og daglige praksisser, der mindsker behovet for energi, materialer, areal og vand, samtidig med en sikring af **menneskelig trivsel for alle inden for planetære grænser**” (IPCC 2023: 29, n. 52.)
- ▶ Modsvar til ensidigt fokus på effektivisering og grønne teknologier: Behov for reduktion i forbrug på social retfærdig vis og **redefinition af det gode liv**
- ▶ Stakeholder ‘sufficiency’ forestillinger: lavere tempo og mindre forbrug. Flere lokale fællesskaber, aktiviteter og delefaciliteter (mindre ressource-behov, dække sociale behov og mindske mobilitetsbehov), geografisk nærhed – aktiv mobilitet, øget fysisk og mental trivsel (Aagaard & Christensen 2024)

Efterspørgsel på tværs af mad, transport og bolig

- Ikke blot tech-fix – konsensus omkring behov for reduktioner, herunder reducere privatbilisme, kødforbrug og stigende boligstørrelser
- Behov for at styrke 'efterspørgslen' af det bæredygtige: pris og regulering/lovgivning
- Bevare frem for at bygge nyt
- Frigøre arealer: fra parkering, veje, animalsk produktion til biodiversitet og rekreation
- 'Politisk mod'
- Nye institutionelle processer – herunder deliberativt demokrati (borgersamlinger), igangsætte eksperimenter og støtte græsrodsinitiativer
- Flere forpligtende fællesskaber

Vi behøver ikke kalde det klima!

Normalisering (vi behøver ikke kalde det klima!)

- ▶ Øget frekvens af at møde og forvente bestemte former for forbrug i konkrete praksisser
- ▶ At denne form for forbrug bliver lettere at udøve
- ▶ Møder, forventninger og lethed går på tværs af forskellige sociale kontekster
- ▶ Offentlig regulering og interventioner organiseret af offentlige aktører
- ▶ Interventioner gennem offentlige-private samarbejder
- ▶ Eksempel: Udskifte måltidsstandarder i offentlige køkkener og kantiner (ofte i samarbejde m. NGOer, leverandører og foreninger)

(Halkier 2022; Halkier & Aagaard 2024)

Normalisering – kombination af forbrugsområder

Vi udfordrer meget den der med, hvilke forventninger folk har til boligerne. Altså vi tænker i højere grad på mindre boliger og større fællesarealer i det nybyggeri vi arbejder med. Og det er i virkeligheden også det, som mange af dem, der i dag ikke bor alment, men overvejer at flytte i almene boliger, efterspørger.

(i en af vores afdelinger) har vi valgt at lave delebilsordninger. Det handlede primært om, at vi gerne vil have mere plads til boliger og færre parkeringspladser (...) det vi faktisk gjorde (i det projekt), det var at lave delebilsordninger til en del af huslejen, altså en obligatorisk del. Så når du flytter ind, så er du automatisk med i delebilsordningen. Og det tror jeg har drevet mange til at tænke, nu betaler vi også til den, så skal vi også bruge den.

- Ansat i almen boligforening

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Fokusområder

1. Klimavenligt forbrug og adfærd med fordel kan fremmes **på tværs af forbrugsområder** (mad, mobilitet og bolig)
2. Dette gennem et fokus på **praksisser** (vs. individ-fokus). Et praksisfokus har blik for aktiviteterets sociale og materielle indlejring, forment af kollektive forståelser, kompetencer, normer og værdier
3. Praksisændring gennem **normalisering** (støttet af fx alliancer og offentlig-private samarbejder): gøre det bæredygtige let tilgængeligt, på tværs af sociale kontekster
4. Fokus på **'sufficiency'** – ikke kun 'efficiency'. Begrænse ressourceforbrug og balancere menneskelige behov med ressourcer og økosystemer. Demokratisk redefinition af 'det gode liv' med færre 'ting og sager' (overforbrug), men rigere på mening, samvær og fællesskaber

Hvad giver oplæg anledning til spørgsmål om?

Tal sammen rundt om bordene (10 min.)

- > Hvad vurderer I som vigtigt for jeres videre arbejde?
- > Hvad skal vi spørge oplægsholderne om for bedre at kunne løse kerneopgaven ?

Efterfølgende gruppespørgsmål i plenum (15 min.)

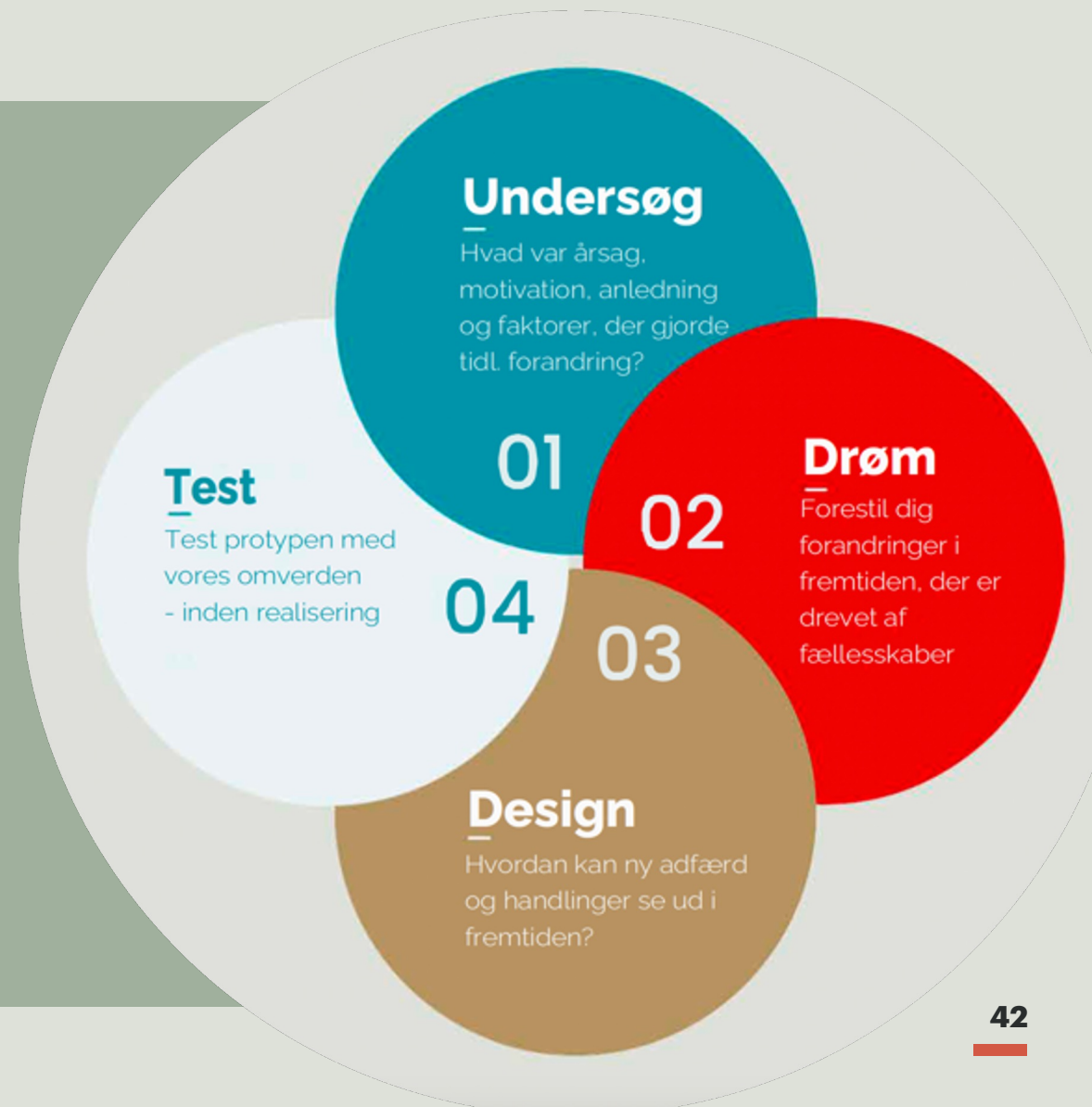
Pause

Vi starter igen kl. 19.10

Hvad er opskriften på en positiv forandring eller ny adfærd?

Metode: Den anerkendende tilgang

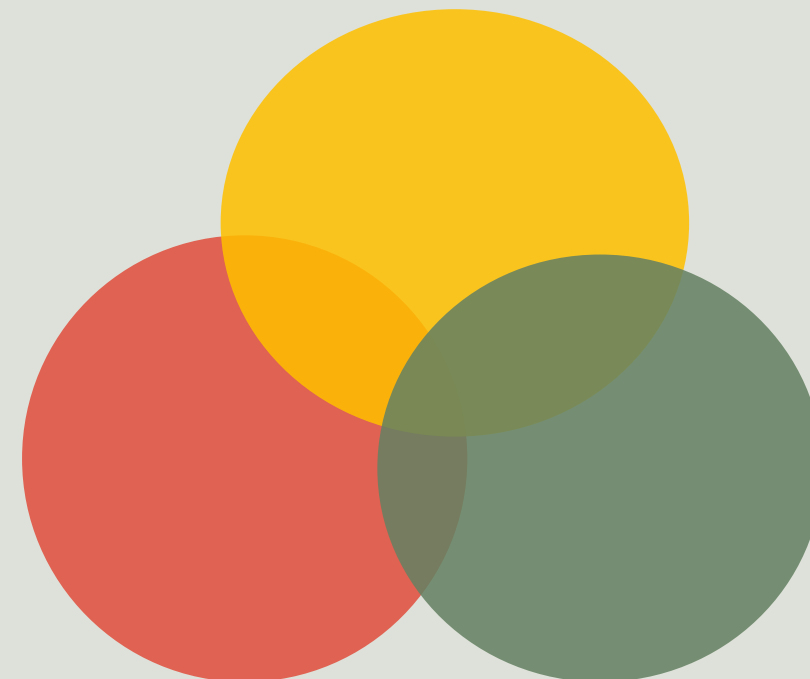
- Flyt fokus fra hvor vi mislykkes når vi skal udvikle – til hvor vi lykkes og har oplevet succes med at lave positive forandringer eller ændre adfærd
- Undersøg årsager, motivation, anledning og faktorer, der hjalp dig til ændre adfærd tidligere
- Med fokus på opskriften for tidligere succeser, kan du opstille kriterier for hvad der skal til for ændre adfærd i fremtiden
- De fire faser for positive forandring...

Instruks: Find opskriften på positiv forandring og adfærd

1. Nye max-mix-grupper:

Lav nye tre-mands-grupper, hvor i finder sammen med nye medlemmer og størst mulig spredning (farvede klistermærker)

Interviews i grupper af tre - 10 min hver

"Hvornår har du sidst været i en situation, hvor du selv - eller nogle du kender - lykkedes med at skabe en positiv forandring eller ændre adfærd" ?

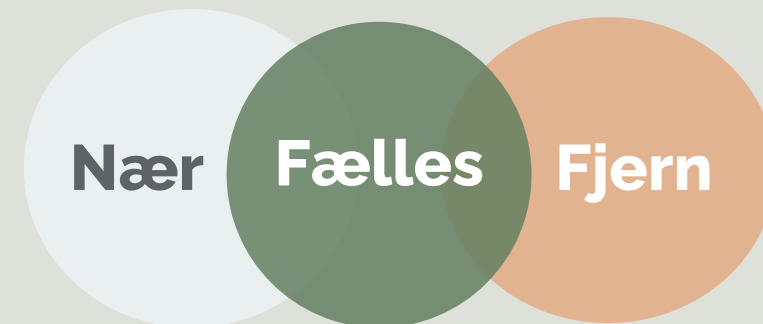
1) Fortæller: Del din historie (5 min)

2) Interviewer: Led efter faktorer, særlige forudsætninger, vilkår og grunde til at det særligt var i den situation. Interviewers rolle er at grave det særlige frem (5 min)

3) Observatør: Tag noter på kendetegn og karakteristika

Note:

Led efter hvilken rolle fællesskaber kan have

Interviews i grupper af tre - 10 min hver

"Hvornår har du sidst været i en situation, hvor du selv - eller nogle du kender - lykkedes med at skabe en positiv forandring eller ændre adfærd" ?

1) Fortæller: Del din historie (5 min)

2) Interviewer: Led efter særlige forudsætninger, vilkår og grunde til forandring. Grav det særlige frem (5 min)

3) Observatør: Tag noter på kendetegn og karakteristika

**10
min**

Sæt i gang! I har 10 minutter til hvert interview

Sæt i gang! I har 10 minutter til hvert interview

Prioritering af hvilke delmål i vil arbejde med

Step 1:

Gå på besøg i delmål 3 og 3

Tal med hinanden om delmålene:

- Inden for hvilke delmål kan fællesskaber have en positiv effekt?
- Hvor tror I at I kan udvikle et pilotprojekt om fællesskaber, der rykker noget

Step 2:

Stem med runde klistermærker (dots)

- Bliv enige i gruppen eller stem individuelt
- Sæt dine tre dots - på dine foretrukne delmål

Tak for i dag

**Vi ses lørdag d. 30. november kl. 10
Indre By Kulturhus**

